

28. maj. 1972

FAKTA

Dato:
28. maj. 1972

Sidetæl:
Rød blå bd 8 s. 16-26

TRANSSKRIFTION

28-5-72

Det er en fejl helt at udelukke andre farvemuligheder. Der er før prøvet med sort og ultramarin – som havde muligheder der endnu ikke er udtømt.

Gul og violet er ogsaa to farver som sammen har meget faa associationer og derfor maaske ogsaa er anvendelige.

Men det er et betænkeligt omraade at bevæge sig ind paa for, ved brugen af andre farvepar end "R+B" ryger man lige lukt ind i den farveproblematik man ville undgaa med "R+B" og som man ikke er interesseret i.

Fordi i selvsamme øjeblik man bevæger sig udenfor grundfarverne RØD – gul – Blaa – sort – hvid – og over i komplementærfarverne – Grøn – violet – orange – graa – har man (maaske undtaget violet) betraadt et associativt omraade, og gaar man videre til bland eller jordfarverne okker – Terre de sienna – Engelsk rød – umbra – o.s.v har man givet fri passage for literatur. Arbejder man med at sammenstille farvepar valgt ud mellem disse kategorier ender man i kolorisme og dermed i smag og æsteticisme – og er langt, langt væk fra udgangspunktet "R+B" ideen.

Aarsagen til at mine tanker med mellemrum bevæger sig ad disse baner er at jeg søger omraader der kan hvile i sig selv, være sig selv, og ikke udtrykker andet end sig selv. Det er da naturligt at tænke paa farven da den er et fænomen der er sig selv i det øjeblik den kan optræde alene – saasnart den føjes sammen med en anden farve opstaa et form og relationsproblem som forflygtiger renheden og som jeg ikke er interesseret i. Jeg er ikke som Albers interesseret i farvernes indvirken paa hinanden, i farvens metamorfosiske muligheder – hvad farverne kan gøre ved hinanden – jeg er interesseret i den enkelte rene farve – farven som fænomen – begreb ikke farven som expression, men alene i sin egenskab af fysisk tilstedeværelse.

Det er fristende at stille sig spørgsmaalet om det er muligt at bruge farven saadan?

Umiddelbart kan man forestille sig visse primitive løsninger.

Man kan f.eks anvende den rene farve i store og smaa kvadratiske eller rektangulære formater (plader – uopspændte lærreder – o.s.v).

Anvendelsen af saadanne ensfarvede flader kræver at man holder sig til en farve, f.eks ikke vise gule formater sammen med blaa eller røde – da der saa vil opstaa relationer mellem de farvede formater som i et billede. Det er ogsaa et spørgsmaal om man indenfor samme farve kan anvende forskellige formater f.eks kvadrat og rektangel sammen, her vil der opstaa en relation mellem de forskellige arealudstrækninger og formaternes forskellige lodrette – vandrette tyngde. Maaske kan det gøres, men drejer det sig om kvadrater sammen med rektangler kræver det at rektanglets korte side er lig med kvadratet og at det er en multiplicering af dette. Endelig kan man maaske placerer et farvet kvadrat paa en stor hvid flade.

Det kan have den fordel at den hvide flade dels er neutral, dels skaber et fra omgivelserne isolerende område, men man kan ikke se bort fra den kendsgerning at en ren farve uvilkaarligt aktiviserer den hvide flade og saaledes ophæver neutraliteten, det bliver da et hvidt kvadrat med en farvet kvadratisk form inde i billedrummet

Det farvede kvadrat i det hvide bliver understreget, gennem den omgivende hvidhed som en figur – en geometrisk form.

Farveområdet er under alle et meget skrøbeligt område at bevæge sig ind paa, inden man har set sig om er man endt i æstetisk kolorisme – smag – dekoration – og alt det stygge. Den problematik som farven skaber interesserer mig ikke.

Alle disse spekulationer er started ved at jeg forleden maatte erkende at "R+B" var baseret paa farven i første række og strukturen i anden, men det er ikke farveproblematikken ved "R+B" som interesserer mig det er i forhold til ideen – underordnet. Maaske kan man sige at det er ikke farveproblemet som saadan, ikke alle de andre farvers problem, men netop den røde og den blaas specielle problematik. For man kan ikke omgaa den kendsgerning at "R+B" staar og falder med at det er Rødt og Blaat.

pludselig som jeg nu skriver alt dette bliver hele problematikken omkring "R+B" meget kompliceret og indviklet – og jeg maa igen søge tilbage til udgangspunktet.

Udgangspunktet var at jeg stillede spørgsmaalet: er det muligt med meget begrænsede midler at fremstille alt hvad man ønsker – eller er det muligt at fremstille det samme billede om og om igen uden at det bliver helt det samme billede – men forskelligt hvergang?

Jeg tror den maade, og de forudsætninger hvorunder spørgsmaalet dengang for over tre aar siden blev stillet ikke er gyldige idag.

Spørgsmaalet: er det muligt at fremstille det samme billede (hvilket i realiteten betyder maleri) om og om igen (d.v.s male) og opnaa at disse ens strukturerede billeder bliver forskellige.

Forskellen kunne ikke ligge i valget af farve eller formstruktur da den jo, ifølge den frivillige disciplin man havde givet sig ind under, skulle være den samme fra billede til billede, den maatte med andre ord ligge i haanden – i selve maleprocessen – i maaden materialitet behandles paa. Forskellen skulle vise sig gennem den malertekniske proces, og maatte da dreje sig om begreber som farvestoffets materialitet – penslens bevægelse – haandens præcision eller mangel paa samme – kort sagt paa begreber som alle tilhøre området malerkunst.

Det bliver i sidste instans et spørgsmaal om malerisk subtilitet. Det kan jo ikke være lige netop det som interesserer mig – og sletikke idag. Eller er det?

Lad spørgsmaalet indtil videre staa ubesvaret hen.

Hvis det ikke er, eller bør være, de ovenfor nævnte maleriske subtiliteter

der skaber forskellen – hvad kan den saa?

Hvis nu "R+B" fremstilles rent mekanisk – udført af en malersvend f.eks – eller via silketryk – eller lignende mere eller mindre mekaniske processer – saaledes at produkterne teknisk bliver fuldstændig identiske hvad skaber eller kan skabe forskelle?

1. Viser man en serie af saadanne fuldstændig identiske produkter, sammen vil alene synet af multiplication stille beskuerens øje i tvivl om identificationen fuldstændighed.

Og – hvis man ikke ligefrem arrangerer en kontrolleret lyssætning paa billedrækken vil de i almindeligt lys hver især faa forskelligt lys – mere eller mindre, ligesom forskellige lysforhold, sol – graavejr – elektrisk lys –, vil give dem forskelligt udseende.

2. Forskellen i format – størrelse. Alle størrelsesordner fra et lille til et stort format vil perciperes forskelligt.

3. Som jeg tidligere har været inde paa forskellige miljøer vil skabe forskellige conceptioner og derved perceptioner.

4. Endelig kan der være forskel i materialer f.eks mat farve – lakfarve – oliefarve – akrylfarve – tryk – bemaling – o.s.v

Uden alene at være henvist til den maleriske subtilitet kan der opstaa forskelle – selvom de bliver af mere ren materialistisk karakter. Og saa kan vi vende tilbage til spørgsmaalet fra før om i hvor høj grad den maleriske subtilitet interesserer mig idag? Og jeg kan straks svare at den ikke interesserer mig.

Det der interesserer mig er:

1. At jeg frivilligt har begrænset mig til de samme to farver – eller to farveomraader, og den samme struktur. En A.B.C som jeg skal bruge uden hjælp af alfabetets andre bogstaver.

2. Det som dernæst optager mig er hvad – og hvor meget jeg kan gøre med dette alfabet. Om jeg ved hjælp af det kan udfører alle de handlinger, formulerer alle de tanker og ideer jeg har lyst og trang til.

3. Og – om dette kan gøres uden at bruge farven og formen som et sprogligt tegn, men udelukkende som de materielle fysiske begreber de er.

Om jeg tiltrods for at saavel farven som formen kulturelt konventionelt tilhører malerkunstens omraade kan hæve mig udover, komme fri af dette omraade? At bekæmpe fjenden med hans egne midler.

5. Grunden til at jeg vælger et saa paradoksalt middel som maleriets formelle og tekniske bestanddele til at undgaa maleriet er at Rødt og blaat – to kvadrater i deres synlige tilstedeværelse er de neutraleste visuelle materialisationer jeg kender (i dag) da de i meget ringe grad associerer til fænomener uden for sig selv. En readymade – en fotomontage – et, mere eller mindre bearbejdet, objekt – en sproglig formulering og hvad man ellers kan forestille sig af tilstedeværelser – alle som en strutter af associationer til alle mulige omraader og fænomener og saaledes bringer

uvedkommende tanker og forestillinger ind i det kunstneriske område. Men — lad mig til dette forsøg paa en præcision tilføje en vigtig ting — jeg ønsker at opretholde de regler jeg frivilligt har givet mig ind under kun at bruge den røde og den blaa — kun de to kvadrater — men — at jeg indenfor denne begrænsning vil tillade mig alle de variationer som er mulige. Ideen går ikke ud på at repeterer det selvsamme billede igen og igen (det gøres bedre af en maskine) men om at bruge de samme farver og former hele tiden — og kun dem — men det betyder altsaa ikke at der skal gives afkald paa de variationsmuligheder som er naturlige og iboende disse farver og denne struktur.

Så som: Markiser - madsse - rød-hvide
planke væk om lagring byggepladsen -
i den Buren sikkerhed vil det bliver
brønden et en really-made uden at
have den nes kasse løsninger - det bliver
hverken eller - hverken en rigtig ready-
-made - eller et rigtig kunst produceret
samm placere i virkeligheden - det
bliver et produkt - uden enne vil
at eksisterer i sig selv, men alene
i kraft af Burens skriftlige kom-
-mentar.

28-5-72.

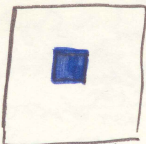
Det er en fejl helt at
vide til luke andre fjerde mængde
Der er for prøvel med sort og
ultra mættet - som havde mængde
der end mængde i luke er uddraget.
Gul og hvidt er også de fjerde
Som sammen har meget mere associa-
-tioner og derfor måske også er an-
-vendelige:
Men det er et betænkeligt om-
-røde at bevise sig ind på
for, ved brug af andre fjerde par
end "R+B" nye: man lige til
ind i den fjerde problematik

man ikke ender med "R+B" og som
man ikke er interesseret i.
Fordi i selv som me ofte bliver man
bevæget sig uden for gængs farverne
Rød - gul - Blå - Sort - hvid -
og over i komplekse farverne
- grøn - lilla - orange - epox
her man (måske undtagelse lilla)
beholdt et associationsbånd om røde, og
går man videre til blåt eller jord-
farverne oliver - Terre de Sienna -
Engelsk rød - Umbra - o. s. v. her
man giver fri passage for literatur.
Arbejder man med at som man ville
farverne valgt ud mellem alle disse
kategorier ender man i kulorisme
og dermed i smag og æstetisme -
og er langt, langt væk fra ud-
-gangs punktet "R+B" ideen.
Årsagen til at mine tanker med
mellom rum bevæger sig ad disse da-
-rer er at jo sejer om røder der
kan hvide i sig selv, væk sig selv,
og ikke indtrykker andet end sig
selv. Det er da naturligt at
penke her farver da den er et

Personen der er sig selv i det øjeblik
den kan optræde alene - som mark
den fjæres sammen med en anden
kurve opstår et form og relations-
-problem som forflygter ren heden af
som jeg ikke er interesseret i. Jeg
er ikke som Albas interesseret i
fjærens indvikling for hinanden, i
fjærens metakonstruktivitet - hvad
fjærene kan gøre ved hinanden -
jeg er interesseret i den enkelte rene
kurve - fjæren som personen - begrebet
i ikke fjæren som et præssion, men
alene i sin egenhed af fjæren til-
-stedeværelse.
Det er fristende at stille sig spørgs-
-målet om det er muligt at bruge
fjæren så dan? Kan man frestilte sig
Umiddelbart
visse primitive løsninger.
Man kan f. eks. anvende den rene
kurve i store og små kvadratiske
eller rektangulære formater (plader
- og spandte lærred - o.s.v.). Anvendel-
-sen af så danne ensfærdige plader
kræver af man holder sig til
en kurve, f. eks. ikke kan vise

gule former som man med dea eller
røde - da der sø vil opstaa relationer
mellom de færdige former som i
et billede. Det er ogsaa et spørgsmål
-maal om man i indlæg som me
færdige kan anvende forskellige former
f. eks kvadrat & rektangel som man
har vil der opstaa en ~~area~~ relation
mellom de forskellige areal udtrykninger
& formernes forskellige lodrette - vandret-
te hængende. Måske kan det gøres
man drøjer der sig om kvadrat
som man med rektangler kræver det et
rektanglets korte side er lig med
kvadratet & at det er en multipli-
-cation af dette.

Endelig kan man måske placere
et færdigt kvadrat paa en stør
hvid flade. Det kan have den
fordel at den hvide flade dels er
neutral, dels skaber et paa om-
-givelserne i selve den omrøde, men man
kan ikke se bort fra den kendsgerning
at en ren færdig vil kræve afbuds
den hvide flade og søledes opbevare
neutraliteten, det bliver da et hvidt
kvadrat med et færdigt om færdigt
kvadratisk form inde i billedrummet

Det fjerde kvadrat i det tredje
~~kan~~ blive undertaget, og man kan
omgivende kirked som en figur -
en geometrisk form.
Farve om vorder er under alle et
meget skarpblis om vorder at bevare
sig ind paa, inden man har set
sig om er man endt i etisk kate-
-risme - smag - de heration - og all
det shuffe. Den problematik som
fjerde skaber interesser mig ikke.
Alle disse spekulationer er stærkt
ved at jeg foretog moatte erkende
at "R+B" var bussen paa fjerde
i første række og strukturen i anden
men det er ikke fjerde problematik
ved "R+B" som interesser mig det
er i forhold til iden - underordnet.
Maake kan man sige at det er
ikke fjerde problematik som souden,
ikke alle de andre fjerdes problem,
men netop den røde og den blå
Specielle problematik. For man kan
ikke omgaa den kendsgerning at
"R+B" skal og blot.
der er R og B.
Pludselig som jeg nu skriver alt
dette bliver hele problematik om-

- Krim "R+B" meget kompliceret og ind-
viklet - og jeg tror igen selv billeder til
udgangs punktet.
Udgangs punktet var at jeg stillede spørgs-
-målet: er det muligt med meget be-
-grænset midler at fremstille alt
hvad man ønsker - eller er det min-
-ligt at fremstille det samme billede
om og om igen uden at det bliver
helt det samme billede - men forskel-
-ligt hver gang?
Jeg tror den måde, og de forudsætninger
hvorunder spørgsmålet dengang var
overbeholdt siden blev stillet ikke
er gyldige i dag.
Spørgsmålet: er det muligt at
fremstille det samme billede (billede
i realiteten betyder maleri) om og
om igen (d.v.s. male) og omme
at disse ~~billeder~~ ens skulpturelle
billeder bliver forskellige.
Forskellen kunne ikke ligge i valget
af farve eller formstruktur - du kan
jo, i følge den primitive disciplin
man havde giver sig ind under,
skulle være den samme for billeder til
billeder, den måde med andre ord
ligge i hånden - i selve maleri-

- cessen - i hvordan materialet behandles
-ledes paa. Forskellen skulle vise sig
gennem den maler tekniske proces,
og maa da ~~ikke~~ dreje sig om
begreber som f.eks. staffets materialitet -
bet - penslens bevægelse - håndens
precision eller mangel paa samme
- hvor sagt paa begreber som alle
malerkunst.
Lil høre om rodet malerkunst.
Det bliver i sidste instans et spørgsmål
- maa om malerisk subtilitet.
Det kan jo ikke være lige meget
det som impressioner mig - og skabte
i dag. Eller er det?
Hvad spørgsmål indtil videre skal
ubesvaret hen.
Hvis det ikke er, eller bør være, de
over for nævnte maleriske subtiliteter
der skaber forskellen - hvad kan
saa? - "R+B" fremstilles rent
Hvis nu - udført af en maler med
meget teknisk - udført af en maler med
f.eks. - eller via stille hvide - eller høj-
-vandede mere eller mindre maleriske
processer - Saaledes at produktet
teknisk bliver fuldstændig identisk
hvad skaber eller kan skabe for-
-skellen? ~~skellen~~
1. Viser man en serie af sødanne

fuld stændig i den sidste perioder, som man
vil alene synes af multiplication
stille betragtningerne i hvide om idente-
-ficationens fulde stændighed.

Og - hvis man ikke lige fra en gang
den hvide betragtning ligger sig i hvide
-retternes vil de i almindelig ligger
hver især for forskellige ligger - mere
eller mindre lige som forskellige ligger-
forhold, sol - guld - elektrisk ligger -
vil give dem forskellige udseende.

2. Forskellen i form - størrelse.
Alle ~~egne~~ størrelses ordene fra et
lille til et stort form vil præcise
-fers forskellige.

3. Som for tidligere har været inde
for forskellige midler vil skabe
forskellige conceptioner og derved præcise-
-tioner.

4. Endelig kan der være en forskel
i materialer f. eks. mat. f. eks.
lukkede - åbne - Akril - f. eks.
tryk - bemærkning - o. s. v.
Viden ~~at~~ alene at være kan vil
til den materielle subtilitet kan
der opstod forskelle - selv om de bliver
af mere var materialistiske karakter.
Og som man vil vende tilbage til

Spørgsmål mødet fra jer om i hvor
høj grad den mest subtile
inneser mig idag? Og is kan
straks svare at den ikke innes-
ser mig.

Det der inneser mig er:

1. At is frivilligt har begrebet
mig til de samme to former
eller to former om roder, og den samme
struktur. En A.B.C som is skal
bruge uden hjælp af alfabetets
andre bogstaver.

2. Det som danner op byr mig
er hvad - og hvor mest is kan
gøre med dette alfabet.
Om is ved hjælp af det kan
udføre alle de handlinger, ~~men~~
formuler alle de punkter og ider
is har lyst og hang til.

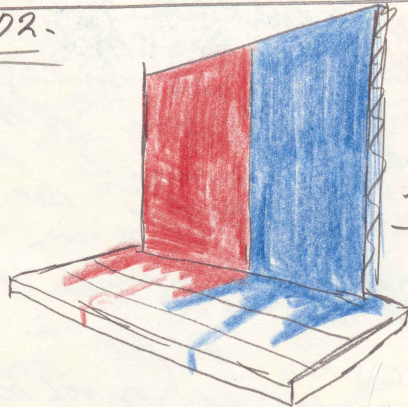
3. Og - om dette kan opføres uden
at bruge former og former som
er sproglige tegn, men udelukkende
-de som de materielle fysiske
begreber de er.

Om is tiltrods for at sou vel
former som former kulturelt kon-

- venligst vil høre maler kunstens om -
- roede kan høre mig ud over, kom -
- me fri af dette om roede?
At bekæmpe fjenden med hans egne
midler.
5. Grunden til at is velger at søe
para dat salt middel som materialets
formelle og tekniske bestanddele
til at funde en maleri er at
Rødt og blåt - to kvadrater i deres
synlige tilstand vore er de neutralste
visuelle materialisationer is kunsten
(i dag) da de i meget ringe grad
associerer til fenomener uden for sig
selv. En reaktion - made - en person -
- luge - et, mere eller mindre bearbejdet,
objekt - en sproglig formulering - og hvad
man eller kan forstå sig af tilstande -
- vore alle som en skulptur af
- associationer til alle mulige om -
- roeder og fenomener og søe lader
bringer uvedkommende punkter
og forståelser ind i det kunst -
- neriske om roede.
Man - lad mig til dette forsøg
have en præcision til fuge en ligefrem
line - is ønsker at opretholde
de regler is privilligt har givet mig

ind under kuen at bring den rede
og den blau - kuen de for kvadrater -
men - at ja indlæper den re de -
-gængning vil tillude mig alle
de varia tions som er mulige.
Ideen for lykke ud over at repe-
-tere det selv som me tillude om g
om igen (der gives ^{brug} bedste af en ma-
-skine) men om at ~~afbringe~~ de
samme farver og former hele tiden
- og kun dem - men det betyder
altsaa ikke at der skal gives af-
-skud over de variations muligheder
som er naderlige og i den de disse
farver og den re struktur.

29-5-22-

Opret stuen de
plade der står
over Bredt
den rede og blau
lyder knap hyl
ud over bredde.